

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z 16 października 2017 r. znak On. (...)1. (...).2017.BK Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. uchylił zaskarżone orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z 9 sierpnia 2017 r. zaliczające N. Z. do osób o lekkim stopniu niepełnosprawności z symbolami niepełnosprawności 05-R i 07-S i orzekł, że N. Z. nie jest osobą niepełnosprawną. W uzasadnieniu decyzji Wojewódzki Zespół wskazał, że skutki naruszenia organizmu ubezpieczonej nie powodują w konsekwencji w sposób istotny ograniczenia w możliwości funkcjonowania na poziomie uważanym za typowy dla osoby z pełną sprawnością, biorąc pod uwagę wiek, płeć, wykształcenie, kwalifikacje i nie wpływają na zmniejszoną efektywność w pełnieniu ról społecznych, tj. trudności z realizacją typowych zobowiązań, oczekiwań, funkcji i zachowań, jak również nie powodują istotnych ograniczeń w wykonywaniu pracy w porównaniu do osoby o podobnych kwalifikacjach z pełną sprawnością. (orzeczenia – k. 110, 125-125v akt Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. stanowiących załącznik do akt sprawy i zwanych dalej aktami rentowymi).

Odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. złożyła N. Z. domagając się jego zmiany poprzez zaliczenie jej do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, że kwestionuje zasadność ustaleń organu rentowego ponieważ w dalszym ciągu wymaga częściowej pomocy w pełnieniu ról społecznych. Zaznaczyła, że oprócz astmy, od urodzenia cierpi na dysplazję biodrową, wymagającą specjalistycznego leczenia. Dodała, że bez pomocy rodziców oraz brata nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować. Musi się oszczędzać pod względem fizycznym, a jedyną formę aktywności fizycznej stanowi jazda na rowerze i pływanie. Zaznaczyła, że cały czas przyjmuje leki łagodzące skutki jej schorzeń. (odwołanie – k. 3-8).

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wobec niespełnienia przez N. Z. przesłanek pozwalających na zaliczenie jej do lekkiego stopnia niepełnosprawności, uznając jednocześnie, że nie miał podstaw do wydania innego orzeczenia niż zaskarżone (odpowiedź na odwołanie – k. 11-12).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

N. Z. urodziła się (...) Ma wykształcenie średnie ogólnokształcące. Kontynuuje naukę na Uniwersytecie (...), na kierunku finanse i rachunkowość.

Niesporne

N. Z. cierpi na astmę oskrzelową, dysplazję stawów biodrowych oraz wadę wzroku.

W 18 miesiącu życia była operowana z powodu zastarzałego obustronnego zwichnięcia stawów biodrowych w przebiegu wrodzonej dysplazji.

Była kilkakrotnie hospitalizowana z powodu dolegliwości stawów biodrowych.

Dowód:

- karty informacyjne leczenia szpitalnego – k. 67-75 akt rentowych,
- zaświadczenie lekarskie – k. 101-102 akt rentowych,
- dokumentacja medyczna – k. 29a, 35-36 (także w aktach rentowych),
- ocena stanu zdrowia – k. 123-123v.

Obecnie u N. Z. rozpoznaje się stan po zwichnięciu stawów biodrowych w przebiegu dysplazji leczone operacyjnie z dobrym wynikiem czynnościowym, astmę oskrzelową bez jawnych zaburzeń wentylacji płuc oraz przewlekły nieżyt nosa.

Schorzenia narządu ruchu nie powodują u N. Z. niepełnosprawności. Przebyte leczenie zwichniętych stawów biodrowych przyniosło dobry efekt czynnościowy. Nie stwierdza się istotnego upośledzenia funkcji narządu ruchu. Stawy biodrowe są w pełni ruchome. Kończyny dolne bez zaników mięśniowych. Chód N. Z. jest prawidłowy. Kręgosłup bez zespołu bólowego i podrażnienia korzeni nerwowych. Stwierdzone skrócenie kończyny dolnej lewej o ok. 0,5 cm nie wymaga zaopatrzenia ortopedycznego. N. Z. jest samodzielna w pełnieniu ról społecznych.

Stan zdrowia N. Z. w zakresie chorób dróg oddechowych nie jest przyczyną niepełnosprawności. Obecnie brak jest cech jawnej niewydolności oddechowej. N. Z. wymaga regularnego przyjmowania leków. N. Z. nie była w ostatnich latach hospitalizowana z powodu problemów z oddychaniem. Nie wymaga pomocy osób trzecich w zakresie przekraczającym pomoc dla innych osób w tym samym wieku.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii H. M. – k. 30-31, 67,
- opinia biegłej sądowej z zakresu pulmonologii W. W. (1) – k. 37-40, 73.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się niezasadne.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity – Dz. U. z 2018 r., poz. 511) rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. (art. 4 ust. 1 ustawy).

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy).

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności, uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity – Dz. U. z 2015 r., poz. 1110). I tak zgodnie z rozporządzeniem: niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych – zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla

każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1pkt 3), czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – konieczność udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust.1 pkt 3 w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1pkt 3 (§ 30 ust. 1pkt 2), istotne obniżenie do wykonywania pracy - naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (§ 31 ust. 1 pkt 1), ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu (§ 31 ust. 1 pkt 2), zaś możliwość kompensacji ograniczeń - wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§ 31 ust. 2 rozporządzenia).

W rozpoznawanej sprawie sporny było już samo to czy schorzenia ubezpieczonej powodują jej niepełnosprawność. Ubezpieczona kwestionowała bowiem brak zaliczenia jej do osób niepełnosprawnych utrzymując, że stan jej zdrowia skutkuje umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Z uwagi na fakt, że rozpoznanie przedmiotowej sprawy wymagało wiadomości specjalnych z zakresu medycyny Sąd dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i pulmonologii.

Z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii H. M. oraz z zakresu pulmonologii W. W. (1) wydanych po badaniu podmiotowym i przedmiotowym ubezpieczonej wynika, że schorzenia narządu ruchu oraz schorzenia w zakresie dróg oddechowych nie czynią N. Z. osobą niepełnosprawną.

Biegły ortopeda nie stwierdził u ubezpieczonej istotnego upośledzenia funkcji narządu ruchu. Wskazał, że u odwołującej się stawy biodrowe są w pełni ruchome, kończyny dolne bez zaników mięśniowych, chód nie jest upośledzony, a przebyta w dzieciństwie operacja zwichniętych stawów biodrowych dała dobry wynik czynnościowy. Dodał, że N. Z. jest samodzielna w pełnieniu ról społecznych.

Biegła z zakresu chorób płuc stwierdziła, obecny stan zdrowia odwołującej się nie daje cech jawnej niewydolności oddechowej upośledzającej funkcjonowanie. Dodała, że astma oskrzelowa wymaga regularnego przyjmowania leków. Podkreśliła, że w ostatnich latach odwołująca się nie była hospitalizowana z powodu problemów z oddychaniem.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. nie wnosił zarzutów do opinii biegłych.

Zarzuty do opinii biegłych wniosła odwołująca się N. Z.. Biegłemu ortopedzie zarzuciła, że mimo, że ten rozpoznał u niej skrócenie lewej kończyny dolnej, nie wskazał, czy dysfunkcja ta wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie, czy też jest potrzeba korzystania ze środowiskowego systemu wsparcia w samodzielnej egzystencji. Dodała, że sygnalizowała biegłemu, że nie jest w stanie przenieść sama nawet drobnych rzeczy, ale biegły pominął całkowicie tę okoliczność. Biegłej pulmonolog odwołująca się zarzuciła sprzeczność ustaleń z dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach sprawy. Wskazała, że biegła pominęła fakt, że ubezpieczona w bieżących czynnościach życia codziennego korzysta z pomocy członków rodziny. Stwierdziła, że biegła powinna odpowiedzieć na pytanie, czy korzystanie przez ubezpieczoną z pomocy członków rodziny wpływa na jej aktualny stan zdrowia oraz czy w związku z tym konieczna jest dalsza pomoc osób trzecich.

W odpowiedzi na zarzuty odwołującej się biegły H. M. wskazał, że podczas badania lekarskiego nie stwierdził u N. Z. upośledzenia narządu ruchu powodującego niepełnosprawność. Nadto stwierdził, że skrócenie kończyny nie wymaga zaopatrzenia ortopedycznego, zaś zgłaszane dolegliwości bólowe podczas ruchów rotacyjnych w stawie biodrowym sygnalizują możliwość istnienia początkowych zmian zwyrodnieniowych. Dodał, że nie stwierdził u odwołującej się zespołu bólowego kręgosłupa ani podrażnienia korzeni nerwowych.

Biegła W. W. (1) w opinii uzupełniającej zaznaczyła, że nie stwierdziła u odwołującej się cech jawnej niewydolności oddechowej. Podkreśliła, że aktualne badania spirometryczne wykazują jedynie łagodne zaburzenia wentylacji płuc, a wskaźnik T. pozostaje w normie. Dodała, że astma oskrzelowa jest chorobą przewlekłą i wymaga regularnego leczenia oraz stosowania zasad profilaktyki alergicznej. Zaznaczyła, że sam fakt istnienia choroby nie jest jeszcze równoznaczny z inwalidztwem czy niepełnosprawnością z tego powodu, a odwołująca się nie wymaga również pomocy osób trzecich w zakresie przekraczającym pomoc innych osób w tym samym wieku.

Opinie biegłych wydane po badaniu podmiotowym i przedmiotowym N. Z. oraz analizie dostępnej dokumentacji medycznej dotyczącej stanu jej zdrowia są jasne i spójne, a ich wnioski w sposób logiczny i przekonujący obszernie umotywowane.

Mając na uwadze wszystko powyższe, jak i wskazywaną wcześniej spójność i logiczność opinii należało uznać opinie za rzetelne i wiarygodne, a w konsekwencji podzielić zawarte w nich wnioski nie znajdując podstaw do ich kwestionowania.

Sąd oddalił wniosek odwołującej się o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka E. Z. oraz przesłuchania w charakterze strony N. Z. ponieważ uznał, że opinie biegłych o specjalnościach odpowiednich do schorzeń ubezpieczonej oparte o przedłożoną dokumentację medyczną stanowią wystarczający materiał dowodowy potrzebny do rozstrzygnięcia sprawy. Opinie biegłych, jak wskazano powyżej, są jasne, spójne i rzetelnie sporządzone, zatem nie zaistniała konieczność uzupełnienia materiału dowodowego o zeznania świadka i samej odwołującej się.

Nadto odnosząc się do zarzutów strony odwołującej się o nieprawidłowej obsadzie składu orzekającego w przedmiocie niepełnosprawności należy zauważyć, że sąd weryfikuje orzeczenie pod względem merytorycznym, nie zaś formalnym. Sąd nie uchyła tego typu orzeczeń ze względu na niezachowanie warunków formalnych, ale ocenia je merytorycznie i albo zmienia zaskarżone orzeczenie albo oddala odwołanie.

Odnosząc się do zarzutu obecności innej osoby podczas badania odwołującej się przez biegłego ortopedę należy zauważyć, że o ile mogło to wywołać u ubezpieczonej uzasadnione poczucie dyskomfortu, to nie miało żadnego wpływu na przebieg samego badania ubezpieczonej oraz na końcową opinię biegłego. Biegły opisał szczegółowo wyniki badania przedmiotowego, w oparciu o które ocenił sprawność ruchową badanej. Wyniki te są jednoznaczne i niezależne od treści oświadczeń odwołującej się w tym zakresie.

Godzi się również zauważyć, że to strona odwołująca się w niniejszym postępowaniu domaga się zmiany zaskarżonego orzeczenia i to na niej ciąży obowiązek dowodowy przedstawienia dokumentacji medycznej obrazującej stan jej zdrowia. Rolą sądu, ani biegłych nie jest wysyłanie odwołujących się na dodatkowe badania, ten obowiązek obciąża stronę.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy dał podstawy do uznania, że ocena stanu zdrowia odwołującej się dokonana przez Zespoły orzekające w sprawie była prawidłowa.

Zważywszy na definicję stopni niepełnosprawności, stan zdrowia N. Z. świadczy o zasadności niezaliczenia jej do osób niepełnosprawnych.

Mając na uwadze wszystko powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...) W. W. (...)

4. (...)

5. (...)

(...)